

وزارت امور خارجه

این تحولات جهانی ناظر به رقابت‌های در حال افزایش قدرت‌های بزرگ جهان از جمله چین و امریکا است؟

نقش کشورهای آسیایی در شکل‌دهی نظم بین‌الملل بخصوص از سوی سه کشور چین، روسیه و هند در حال تغییر است و این بازیگران نامزد ایجاد نظم جدیدی در روابط بین‌المللی محسوب می‌شوند. بنابراین پیگیری سیاست آسیا محوری و ایجاد توازن در روابط خارجی، عقلانی و ضروری به نظر می‌رسد. ما نیاز داریم در سیاست خارجی و رابطه با غرب و شرق توازن برقرار کنیم. تا پیش از این، بیشترین تأکیدات دولت گذشته بر توسعه رابطه با کشورهای منظومه غرب بوده است اما الان این ضرورت به وجود آمده که باید میان این قدرت‌ها و کشورهای آسیایی و منطقه توازن ایجاد کرد. طبیعی است اگر قدرت جهانی از غرب به شرق و آسیا منتقل شود ما هم باید در این تحول ساختاری در نظام بین‌الملل یک سیاست منطقه‌ای فعال داشته باشیم.

■ در این رابطه تفاوت گفتمان بین دولت‌های ایران در نوع روابط با بلوک‌های قدرت شرق و غرب را نیز باید در نظر گرفت. آیا تجربه شکست اجرای برجام که محصول ناکارآمدی دولت‌های غربی در اجرای تعهداتشان بود، دولت سیزدهم را به سمت تقویت رویکرد منطقه‌ای ترغیب کرده است؟

تعامل فعال، هوشمند و متعادل که دولت سیزدهم در سیاست خارجی براساس گفتمان خود در رفتار سیاست خارجی در پیش گرفته است، در چهارچوب یک سیاست انزوطلبانه نیست بلکه یک رویکرد تعامل گراست

بنابراین یکی از راه‌های ایستادگی در برابر تحریم‌ها گسترش روابط منطقه‌ای و آسیایی است. البته به این معنا نیست که چنین روابطی با موانعی رو به رو نیست اما طبیعی است که وقتی با غرب دچار محدودیت‌هایی می‌شوید، منطقه و آسیا ضرورت پیدا کند. ما از ظرفیت آسیا و منطقه بیش و پیش از این می‌توانستیم استفاده کنیم که نکرده‌ایم. از منظر جهانی، منطقه خاورمیانه، به دلیل تحولات اخیر که رخ داده در حال بازگشت ژئوپلیتیک به روابط بین‌المللی است و اهمیت آن در معادلات کشورهای بزرگ افزایش یافته است. همین امر ایجاب می‌کند که ما یک سیاست منطقه‌ای اتخاذ کنیم.

نداشته‌ایم. می‌خواهم بگویم که در مقایسه با سایر ابعاد سیاست خارجی در دولت‌های پیشین دچار نوعی ضعف یا عدم توازن بوده‌ایم. این موضوع ایجاب می‌کرده که در دولت جدید، سیاست منطقه‌گرایی یا آسیا محوری اتخاذ شود. به دلیل عدم استفاده بهینه از ظرفیت منطقه آسیا به نوعی توازن در سیاست خارجی و در نسبت با مناسبات با مجموعه غرب به هم خورده است. بنابراین تأکید بر این رویکرد به معنای آن است که باید ظرفیت‌های مغفول در این عرصه فعال شود.

در سطح منطقه نیز دولت درصدد است به طور طبیعی و از منظر ژئوپلیتیکی همه کشورهای حوزه پیرامونی و منطقه‌ای را در اولویت سیاست خارجی خود قرار دهد. بنابراین حفظ جایگاه منطقه‌ای ایران ایجاب می‌کند یک سیاست آسیامحوری فعال داشته باشد. توسعه روابط با کشورهای منطقه و آسیا به دلیل حضور قدرت‌های آسیایی در منطقه خود اهمیت ویژه‌ای دارد؛ مانند چین و روسیه و هند. حضور این کشورها در منطقه ایجاب می‌کند که جمهوری اسلامی هم با قدرت‌های آسیایی ارتباط مستحکمی داشته باشد. این در حالی است که ایران بواسطه روابط با کشورهای آسیایی می‌تواند سیاست خنثی‌سازی تحریم‌ها را به طور مؤثری دنبال کند. ایران سالهاست با محدودیت‌های تحریمی مواجه است.

ویژه‌نامه
سالگرد سیزدهمین دوره
انتخابات ریاست جمهوری
خرداد ۱۴۰۱

۲۵

ایران